

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА

ул. Македонија 12/3
Палата Македонија
Скопје, Р.Македонија
Тел: + 389 2 3211 262
Факс: +389 2 3126 311
e-mail: dzr@drz.gov.mk
www.dzr.gov.mk

Број: 30-162/8

Дата: 20.12.2012

ДО
ОПШТИНА ДЕБАР

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Резиме

Државниот завод за ревизија изврши ревизија на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на сметката на основниот буџет (630) на Општина Дебар за 2011 година.

При ревизијата беа разгледани и препораките дадени во Конечниот извештај за извршена ревизија на финансиските извештаи и за усогласеност со закони и прописи на сметката на основен буџет (630) на Општина Дебар за 2005 година, во кој, за реалноста и објективноста на финансиските извештаи и за усогласеност со закони и прописи е изразено неповолно мислење. Утврдено е дека од вкупно дадените шест препораки пет се спроведени, а една не е спроведена. Препораката која не е спроведена се однесува на интензивирање на наплатата на побарувањата по основ на надомест за уредување на градежно земјиште и обезбедување на инструменти за обезбедување на плаќањето при наплатата на надоместокот на рати.

За финансиските извештаи за 2011 година на сметката на основниот буџет (630) на Општина Дебар изразивме мислење без резерва во делот на вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи и мислење со резерва во делот за усогласеност со закони и прописи.

Во Општина Дебар има воспоставен систем на интерни контроли во процесот на утврдување и наплата на приходите за чие администрирање е надлежна општината, но нема донесено пишани процедури со јасно разграничени надлежности и одговорности на вработените во општинската администрација при утврдување, наплата и контрола на пресметките за утврдување на даноците и

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

ОПШТИНА ДЕБАР - СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (630)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

таксите и надоместокот за уредување на градежно земјиште. Дел од утврдените слабости (се однесуваат на неусогласеност на евиденцијата на побарувањата помеѓу даночното и финансиското сметководство), за кои се преземени мерки за надминување за време на ревизијата, укажуваат на немање координација и контрола помеѓу вработените во одделни служби и одделенија.

И покрај извршениот и донесен ребаланс, односно донесената одлука од Советот за проширување на средствата на Буџетот на Општина Дебар за 2011 година, има значително отстапување од планираните и извршените приходи и расходи. Значителното отстапување на остварените приходи во однос на планираните произлегува од недобиени приходи по основ трансфери од други нивоа на власт по кој основ се планирани средства во износ од 13.900 илјади денари, а средства воопшто не се добиени и од даночните приходи (сопствените приходи на општината) кои бележат остварување од 73% во однос на планираните приходи.

Во делот на системските слабости, ги истакнуваме системските слабости кои се однесуваат на непрецизното законско решение за наплата на комунална такса за користење на патишта со моторни возила и слабостите во делот на комуналната такса за улично јавно осветлување, а во функција на надминување на состојбите со цел комплетност и точност на остварени приходи по овие основи кај општините.

На Нацрт извештајот не се доставени забелешки од страна на законскиот застапник на субјектот.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

1. Вовед

1.1. Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на страните 11 и 12 заедно со ревизија на усогласеност на сметката на основен буџет (630) на Општина Дебар, кои се состојат од биланс на состојба на ден 31 декември 2011 година, биланс на приходи и расходи за годината која завршува со тој датум, и преглед на значајни сметководствени политики и образложенија кон финансиските извештаи.

1.2. Ревизијата на финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државната ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија согласно член 23 од Законот за државната ревизија.

1.3. Извршена е ревизија и е издаден извештај за финансиските извештаи и за усогласеност со закони и прописи на сметката на основниот буџет (630) на Општина Дебар за 2005 година. За реалноста и објективноста на финансиските извештаи и за усогласеност со закони и прописи за 2005 година е изразено негативно мислење.

1.4. Финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај се одговорност на раководството на субјектот, застапувано од:

- Аргетим Фида, градоначалник на Општина Дебар во 2011 година.

Оваа одговорност вклучува: дизајнирање, имплементација и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи коишто се ослободени од материјално погрешни прикажувања, без разлика дали се резултат на измами или грешки; избор и примена на соодветни сметководствени политики; како и правење на сметководствени проценки коишто се разумни во околностите.

Раководството на субјектот е исто така одговорно за осигурување дека активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Одговорност на ревизорите е да изразат мислење за финансиските извештаи од точка 1.1. врз основа на извршената ревизија. Оваа одговорност вклучува и изразување мислење за тоа, дали активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

Оваа одговорност вклучува извршување на постапки за добивање ревизорски докази за тоа дали приходите и трошоците на сметката на основниот буџет (630) на Општина Дебар за 2011 година се користени за планираните намени утврдени од страна на законодавецот. Таквите постапки вклучуваат и процена на ризикот од неусогласеност.

2. Цели и делокруг на ревизијата/ревизорски постапки

2.1. Цел на ревизијата на:

- финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања без разлика дали се резултат на измами или грешки, и да изрази мислење за тоа дали финансиските извештаи се изготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со применливата рамка за финансиско известување;
- усогласеност во врска со ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

2.2. Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани врз завршната сметка составена според применливата рамка за финансиско известување во Република Македонија, и со прифатени и спроведени извесни корекции од страна на субјектот, како резултат на утврдени погрешни прикажувања.

2.3. Ревизијата е извршена во согласност со стандардите за државна ревизија на Меѓународната организација на Врховни ревизорски институции (ИНТОСАИ) кои се пропишани за примена во Република Македонија. Овие стандарди налагаат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата со цел да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува извршување постапки за добивање на достатни соодветни ревизорски докази како потврда на износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Изборот на постапки зависи од ревизорската процена, вклучително и процена на ризиците за материјални погрешни прикажувања во финансиските извештаи без разлика дали се резултат на измами или грешки.

При процена на ризиците, ревизорот ги разгледува интерните контроли како релевантни за подготовката и објективното презентирање на финансиските

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

извештаи со цел да се дизајнираат ревизорски постапки кои се соодветни во околностите, но не за целите на изразување на мислење за ефективноста на интерните контроли на субјектот. Ревизијата исто така вклучува проценка на соодветноста на користените сметководствени политики и сметководствени проценки направени од страна на раководството на субјектот од точка 1.4. на овој извештај, како и општа оценка за севкупното презентирање на финансиските извештаи. Веруваме дека обезбедените докази ни обезбедуваат разумна основа за нашето ревизорско мислење.

Ревизијата од точка 1.1. погоре е планирана и извршена во периодот од 05.09.2012 до 20.09.2012 година, кај Општина Дебар од тим на Државниот завод за ревизија.

3. Осврт на ревизијата од 2005 година - спроведување на препораките

Ревизијата од точката 1.1. опфати и ревизија на спроведување на препораките дадени во конечниот извештај на овластениот државен ревизор за 2005 година. Во Прилог 1 (прилог кон овој извештај), дадени се резултатите од извршената ревизија на спроведување на препораките презентирани во конечниот извештај на овластениот државен ревизор за 2005 година.

4. Наоди и препораки

Неправилностите кои се предмет на овој извештај беа дискутирани на завршниот состанок со одговорните лица на субјектот предмет на ревизија и раководни лица на поодделни сектори на Општина Дебар, на 05.10.2012 година.

Не се примени забелешки по нацрт извештајот на овластениот државен ревизор број 30 -162/3 од 09.11.2012 година.

Со ревизијата на финансиските извештаи за 2011 година, ревизорите на Државниот завод за ревизија го утврдија следното:

4.1. Интерни контроли

Систем на интерни контроли во процесот на утврдување и наплата на приходите за чие администрирање е надлежна општината

4.1.1. При оценка на системот на интерни контроли, кај процесот на утврдување и наплата на приходите за чие администрирање е надлежна општината, утврдивме дека и покрај дизајнираните контроли и функционирањето на истите, во овој

Ревизорски тим:
1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

процес постои ризик од неусогласеност на евиденцијата во даночното и финансиското сметководство по основ на побарувања од правни и физички лица по основ на даноци, такси и надоместоци. Општината нема донесено пишани процедури со јасно разграничени надлежности и одговорности на вработените иако има воспоставено интерни контроли кои обезбедуваат навремено и целосно утврдување на задолженијата по основ на даноци, такси и надоместоци, доставување на решенијата до даночните обврзници и наплата на приходите по овие основи. Воспоставените регистри на обврзници редовно се ажурираат, а регистарот на обврзници за комуналната такса за фирма односно назив на деловна просторија се усогласува со состојбата на регистрирани обврзници од Централниот регистар, се следи состојбата на ненаплатените побарувања и се преземаат мерки за наплата со доставување на опомена до обврзниците.

Препорака:

Да се донесат пишаните процедури со обврска за редовно усогласување на состојбата на побарувањата од граѓаните и правните лица по основ на даноци, такси и надоместоци помеѓу даночната и финансиската евиденција.

4.2. Усогласеност со закони и прописи

4.2.1. Општина Дебар со Буџетот за 2011 година има планирано приходи и расходи во износ од 96.414 илјади денари. Во 2011 година се реализирани приходи во износ од 57.998 илјада денари, расходи во износ од 57.294 илјади денари и е остварен вишок на приходи во износ од 704 илјади денари. Приходите се остварени со 60,15% во однос на планираниот износ, а расходите со 59,42%. Отстапувањето во најголем дел се должи на планирани, а не добиени парични средства од трансфери од други нивоа на власт за што се планирани средства од 13.900 илјади денари, а средства воопшто не се добиени, нискиот степен на остварувањето на даночните приходи на општината од 73% од планираните приходи и не уплатена дотација на данок на додадена вредност за месец декември.

Согласно членот 29 од Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа и членот 36 од Законот за буџетите, доколку во текот на фискалната година приходите и расходите не се остварат како што е планирано во буџетот на општината, односно доколку во текот на извршувањето на буџетот градоначалникот на општината оцени дека се неопходни позначајни прераспределби на одобрените средства со буџетот или дека реализацијата на приходите и другите приливи значително отстапува од планот, предлага на советот на општината изменување и дополнување на буџетот.

Во текот на 2011 година извршен е еден ребаланс на буџетот (односно од Советот е донесена одлука за проширување на средствата на Буџетот на Општина Дебар за

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

2011 година), но и покрај тоа на крајот на годината остварените приходи/расходи се со значително отстапување од планираните што придонесува за нарушување на принципот на добро менаџерско управување.

Препорака:

Надлежните од Секторот за финансии и буџет и администрирање на приходи:

- планирањето на буџетските приходи и расходи да го темелат на реалните состојби и можности, и
- во текот на годината на основа следењето на извршувањето на буџетот, во случај на позначителни отстапувања, да го информираат градоначалникот кој треба да предложи на Советот измени и дополнувања на буџетот (ребаланс), а Советот на општината да донесе ребаланс на Буџетот.

4.3. Финансиски извештаи

4.3.1. Согласно Законот за комуналните такси обврската за комунална такса за истакнување на реклами, објави и огласи на јавни места се пресметува врз основа на поднесена пријава на обврзникот пред истакнувањето на рекламата, огласот, и се плаќа веднаш. Општина Дебар има склучено договор со „Акцент Медија“ Скопје во 2007 година за поставување на 10 рекламни паноа со обврска за плаќање на потрошената електрична енергија.

Во текот на 2011 година евидентирани се приходи по основ на годишна закупнина на просторот за поставување на рекламни објекти, но не и за комунална такса за истакнување на реклами, објави и огласи на јавни места согласно член 14 од Законот и Одлуката за утврдување висината на комуналните такси во Општина Дебар од 2005 година.

Ефект на ваквата состојба е помалку остварени приходи во корист на буџетот на Општината.

Препорака:

Одделението за буџет и финансии да врши наплата на комуналната такса за истакнување на реклами, објави и огласи на јавни места.

5. Ревизорско мислење

Мислење за финансиските извештаи

Според наше мислење, финансиските извештаи ги претставуваат вистинито и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на основниот буџет (630) на Општина Дебар на ден 31 декември 2011 година и резултатот од

Ревизорски тим:
1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

финансиските активности за годината која завршува со тој датум, во согласност со важечката законска регулатива.

Мислење за усогласеност со закони и прописи

Според наше мислење, освен за наодите во точката 4.3.1., финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи на основниот буџет (630) на Општина Дебар за 2011 година, во сите материјални аспекти се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

6. Прифатените и спроведени корекции од страна на субјектот во текот на ревизија

Во текот на ревизијата, од страна на надлежните од општината спроведени се корекции со цел усогласување на состојбите од даночното сметководство со состојбите искажани во финансиското сметководство. Вкупниот ефект од прифатените и спроведени корекции, врз Билансот на состојба е зголемување на вкупната актива и пасива за 24.852 илјади денари.

7. Системски слабости

7.1. Во Законот за комуналните такси, со тарифен број 9 е пропишано наплатата на комуналната такса за користење на улиците со патнички, товарни моторни возила, автобуси и специјални возила, да ја вршат правни лица овластени за вршење на регистрација на возилата и да ја уплатуваат на соодветната уплатна сметка во рамки на трезорската сметка на општината. Во Одлуката за утврдување на висината на комуналните такси во Општина Дебар е утврдена висината на износот кој се наплаќа при регистрација во зависност од кубикажата на возилото.

Меѓутоа, во постојното законско решение не е пропишано во кои рокови правните лица треба да ја уплатат наплатената такса на сметка на општината, не е пропишана обврска да ја известуваат општината за бројот на регистрираните возила во зависност од кубикажата и за месечниот износ на прибраните средства поединечно и кумулативно. Општините немаат податоци за бројот и видот на возилата по кубикажа. Ефектите од вака воспоставената пракса се рефлектираат на комплетноста и точноста на остварени приходи по овој основ, кои Општината ги евидентира во сметководство единствено како прилив без конкретни податоци за истиот.

Со цел да се обезбеди комплетност, точност, навременост и транспарентност во наплатата на сопствените приходи, ревизијата препорачува да се предвидат

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

законски одредби кои ќе овозможат следење и контрола на навременото, комплетното и точното плаќање на комуналната такса за користење на улици со патнички, товарни моторни возила, автобуси и специјални возила според категоризација на возилото и точно утврдување на пропишаната обврска за плаќање.

7.2. По основ на комунална такса за улично осветлување, Општина Дебар како и останатите општини во Република Македонија од страна на ЕВН Македонија АД Скопје не добиваат податоци за:

- бројот на обврзници по категории (број на броила) согласно тарифниот број 10 од Законот за комуналните такси;
- извештај за месечниот износ на прибраните средства поединечно и кумулативно,
- шестмесечен извештај за реалната состојба со бројот на броилата, и
- известување за ненаплатени побарувања по основ на оваа комунална такса.

И покрај склучениот Меморандум за соработка помеѓу ЗЕЛС и ЕВН Македонија АД Скопје, од страна на ЕВН не се почитуваат договорените обврски од член 6 од Меморандумот за доставување на горенаведените податоци и извештаи. Ефектите од вака воспоставената пракса се рефлектираат на комплетноста и точноста на остварени приходи по овој основ, кои општините ги евидентираат во сметководствената евиденција единствено како прилив без конкретни податоци за истиот.

Со цел да се обезбеди комплетност и транспарентност во наплатата на сопствените приходи на општините, ревизијата препорачува законодавецот да изврши дополнување на законското решение во функција на надминување на истакнатите слабости.

8. Нагласување на прашања на неизвесност

8.1. Согласно Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа помеѓу приходите за финансирање на единиците на локална самоуправа е и приходот од данокот на додадена вредност. Приходите од данокот на додадена вредност се дотација за финансирање на надлежностите на општините. Во 2011 година приходите од данокот на додадена вредност се обезбедуваат во висина од 3,7% од вкупно наплатениот данок на додадена вредност остварен во претходната фискална година. Трансферот на приходите од данокот на додадена вредност до буџетите на општините се врши во најмалку 12 рати кои се трансферираат најдоцна до последниот работен ден во месецот освен последната рата која се трансферира најдоцна до 15 декември во тековната буџетска година. Последната

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

ОПШТИНА ДЕБАР - СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (630)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

рата не е трансферирана до буџетот на Општина Дебар до крајот на фискалната година. На овој начин Општина Дебар има добиено помалку приходи по основ на данок на додадена вредност, а истото има влијание и на активностите на општината. Приходите по основ на данок на додадена вредност се утврдени во помал износ и поради не добро утврдена даночна основа на која се применува стапката од која се издвојува дел за општините. Истото е утврдено во ревизорскиот извештај за ревизија на Основниот буџетот на Република Македонија за 2011 година во точката 4.6. Дотации од данокот на додадена вредност до општините.

8.2. Обрнуваме внимание дека Општина Дебар е тужена странка од 8 (осум) субјекти и тоа 4 (четири) правни лица за долг од 4.657 илјади денари, 4 (четири) физички лица од кој од 1 (едно) физичко лице за долг од 40 илјади денари и од 3 (три) физички лица без утврден износ на долгот.

Општина Дебар не се јавува како тужител.

Во моментов, конечниот исход по ова прашање не може да се утврди, и не е направено резервирање за било каква обврска која може да произлезе во финансиските извештаи.

Скопје, 11.12. 2012 година

Ревизорски тим:
1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

**ОПШТИНА ДЕБАР - СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (630)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (630)			
БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2011 ГОДИНА			
во 000 Ден.			
Опис на позицијата	Образложение	2011	2010
Приходи			
Даночни приходи	3.1.	35.636	31.697
Неданочни приходи	3.2.	2.875	1.389
Капитални приходи	3.3.	3.066	3.021
Трансфери и донации	3.4.	16.421	16.155
Вкупно приходи		57.998	52.262
Расходи			
Тековни расходи			
Плати, наемнини и надомести	3.5.1.	17.698	17.547
Резерви и недефинирани расходи	3.5.2.	160	84
Стоки и услуги	3.5.3.	17.093	14.712
Субвенции и трансфери	3.5.4.	1.755	1.280
Вкупно тековни расходи		36.706	33.623
Капитални расходи	3.6.	20.588	17.227
Вкупно расходи		57.294	50.850
Суфицит (вишок) на приходи		704	1.412

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

**ОПШТИНА ДЕБАР - СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (630)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

ОПШТИНА ДЕБАР			
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (630)			
БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА 31 ДЕКЕМВРИ			
			во 000 ден.
Опис на позицијата	Образложение	2011	2010
Актива			
Тековни средства			
Парични средства	4.1.1.	704	1.412
Побарувања	4.1.2.	24.852	0
Вкупно тековни средства		25.556	1.412
Вкупна актива		25.556	1.412
Пасива			
Тековни обврски			
Пасивни временски разграничувања	4.2.1.	25.556	1.412
Вкупно краткорочни обврски		25.556	1.412
Вкупна пасива		25.556	1.412

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор
